

Agenda Raadsinformatieavond

12 oktober 2021, 19.30 uur

I. Opening door voorzitter de heer C.W. de Zeeuw.

II. Klimaatadaptie – Hoe maken we de gemeente Waalre klimaatbestendig?

1. De historie van het beleidspunt

Overheden hebben afgesproken vanaf 2020 klimaatbewust te handelen en in 2050 klimaatbestendig te zijn. Om dit te versnellen is het Deltaprogramma Ruimtelijke Adaptie opgesteld. Uit dit deltaprogramma komen enkele verplichte processtappen voort, die de gemeente aan het doorlopen is.

2. Het doel van de raadsinformatieavond

- Het informeren van de raad over de gevolgen van klimaatverandering voor de gemeente Waalre
- Het informeren van de raad over de gezette processtappen rondom klimaatadaptatie
- Het ophalen van opinie van de gemeenteraad op gebied van de gemeentelijke ambitie op gebied van klimaat

3. De opzet van de raadsinformatieavond

Inleiding door wethouder Pieters.

Presentatie door Marieke van der Linde en Eefje Vissers van

Adviesbureau Tauw:

- Informerend deel over klimaatadaptatie
- Interactief deel over gemeentelijke ambities
- Informerend deel over het toekomstig handelen van de gemeente in relatie tot klimaatadaptatie

4. Wat wordt er van de deelnemers verwacht

Een gedeelte van de presentatie wordt ingezet als interactief deel, hiervoor is een smartphone of laptop benodigd.

III. Sluiting.

De stukken behorende bij deze vergadering vindt u na 30 september 2021 op de website van de gemeente Waalre in de vergaderkalender via www.waalre.nl/bestuur-en-organisatie/gemeenteraad/vergaderingen.

Aantekeningen raadsinformatieavond

12 oktober 2021, 19.30 uur

1.1 Inleiding Wethouder Maarten Pieters

- Klimaatadaptatie is een belangrijke pijler onder het duurzaamheidsbeleid van de gemeente

1.2 Presentatie TAUW

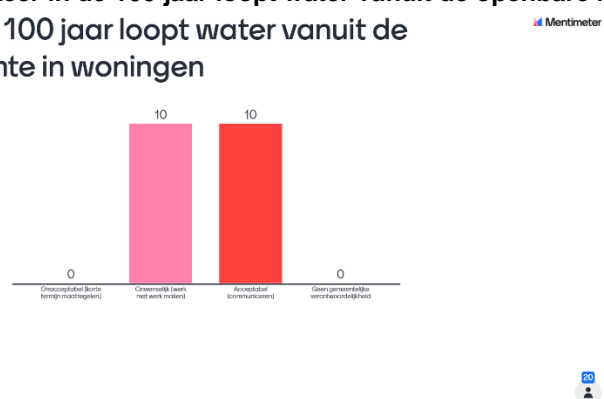
Vragen over de probleemstelling:

- Vraag dhr. Kruij: Wat is het verschil in temperatuur tussen het buitengebied en de meer stedelijke gebieden?
Antw. Eefje Vissers: Meer dan 7 graden meestal
- Vraag dhr. Claessen: Ik begrijp dat er aan wateroverlast wordt gewerkt.
Antw. Maarten Pieters: bijvoorbeeld aan de Eindhovenseweg en de Molenstraat. Deze investeringen zijn belangrijk om Waalre klimaatbestendig te maken. Klimaatadaptatie wordt steeds vaker meegenomen in de reguliere programma's.

1.3 Interactieve dialoog (incl. stemmen van buiten de raad)

Situatie 1: Een keer in de 100 jaar loopt water vanuit de openbare ruimte in woningen

Een keer in de 100 jaar loopt water vanuit de openbare ruimte in woningen

Prioritering

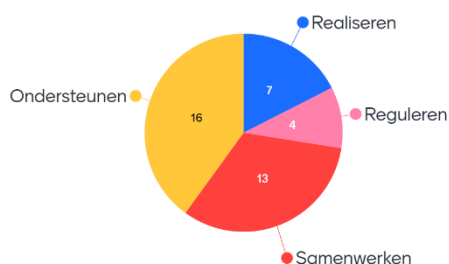
- Dhr. Rutten: Gestickerd als onwenselijk, omdat we er echt rekening mee moeten houden. Ik zou het niet accepteren. Niets doen vind ik geen goede keus.
- Mevr. Van der Heijden: Vergelijkbare redenen. Zeker omdat het gaat om een bui die een keer in de 100 jaar valt. Dat is berekend op het verleden. We hebben de afgelopen jaren al buien gehad die vaker voorkomen dan zou moeten. Als een situatie zich maar een keer in de 100 jaar voordoet is het acceptabel. Maar met de huidige klimaatveranderingen lijken de situaties zich vaker voor te doen. De berekeningen zijn gebaseerd op berekeningen waarin de klimaatverandering minder snel gaat. Goed kijken of de berekeningen kloppen. Als de kans niet toeneemt dan vind ik het acceptabel.
- Dhr. Kruij: we moeten ons aan de 100 jaar houden van de stelling. Ik vind één keer in de 100 jaar acceptabel. Als het vaker komt vind ik het anders en denk ik er opnieuw over na.
- Dhr. Donders: ik vind het acceptabel. Opmerkingen van mevr. Van der Heijden moet je buiten deze stelling houden.

- Dhr. Claessen: één keer in de 100 jaar vind ik acceptabel. Gelet op het risico, moet je kijken naar een kosten baten analyse. Die bereken je in dit geval op 100 jaar.

Rollen gemeente

Een keer in de 100 jaar loopt water vanuit de openbare ruimte in woningen. Welke rol(len) heeft de gemeente?

Mentimeter

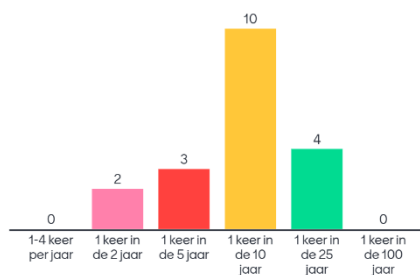
20

- Dhr. Liebrechts: Ik hecht heel erg aan de ondersteunende rol. Omdat het in deze discussie omtrent klimaatadaptatie draait om bewustwording. Daarin ligt een rol voor de gemeente. Je kunt wel reguleren, maar zonder bewustwording gaat dat niet werken. Vervolgens kom je uit op samenwerken. Op dat moment kan je als gemeente laten zien aan de samenleving dat je iets wilt betekenen.
- Dhr. Lammers: We zitten nu nog in 'wat als'. Eerst vaststellen wat de oorzaak van het probleem ter plaatse is op die specifieke plek. Dat heeft effect op de rol die je als gemeente hebt.
- Dhr. Claessen: Ik heb gekozen voor ondersteunen en ik dacht daarbij aan het maken van werk met werk maken. Dat was misschien niet de juiste gedachte. Als ik nu opnieuw naar kijk dan had ik voor realiseren gekozen.

Situatie 2: Waar ligt de grens tussen 'onacceptabel' en 'onwenselijk' als het gaat om water in de woning vanuit de openbare ruimte

Waar ligt de grens tussen 'onacceptabel' en 'onwenselijk' als het gaat om water in de woning vanuit de openbare ruimte

Mentimeter

19

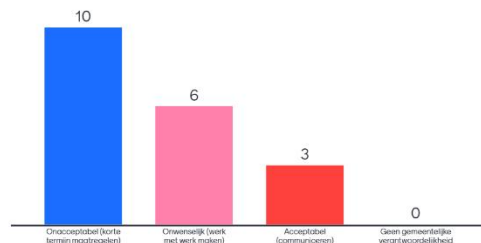
Reacties

- Dhr. Rutten: Ik heb gekozen voor één keer in de 25 jaar. Tot die grens is het voor mij acceptabel. Een keer in de 40 jaar komen alle locaties wel aan bod. Daarop gebaseerd is dit voor mij de grens.
- Dhr. Kruij: Ik kies voor een keer in de 10 jaar. Als het iedere 10 jaar gebeurt, dan zou het iedereen vers in het geheugen liggen. Bij een keer in de 25 jaar herinneren mensen het ook, maar weten zij niet meer precies wanneer.
- Dhr. Claessen: Ik heb gekozen voor één keer in de 10 jaar. Ik heb een zus die woont in de uiterwaarden van de Maas. Daar staat het water een meter in de stallen, die zal een keer in de 10 jaar erg veel vinden. Maar hier op het droge is een keer in de 10 jaar denk ik acceptabel. Maar dat verschilt dus per plek en beleving. Dus dat is een moeilijke vraag om antwoord op te geven.
- Dhr. Schreuts: Ik kies voor een keer in de 25 jaar. De zoi en het geregeld na water in de woning is immens groot. Het gebeurt, maar je bent zes maanden later nog bezig met het oplossen. Water in de woning vind ik echt onacceptabel, dat mag niet vaker dan een keer in de 25 jaar voorkomen.

Situatie 3: Door langdurige droogte zakt het waterpeil en komen vennen, sloten en vijvers droog te staan.

Door langdurige droogte zakt het waterpeil en komen vennen, sloten en vijvers droog te staan

Mentimeter

10

Prioritering

- Dhr. Lammers: Ik heb gekozen voor onacceptabel, omdat het samenhangend ecosysteem het niet toe laat om dit te laten gebeuren. Het duurt lang voordat het hersteld is. De bodem scheurt waardoor een volgende keer het water direct wegsijpelt.
- Dhr. Rutten: ik heb gekozen voor acceptabel. De natuur hersteld zich heel snel. Vorig jaar waren de vennen helemaal leeg, nu is er een goede laag water. Het hersteld allemaal. Natuur is een heel krachtig orgaan.
- Dhr. De Zeeuw: de vissen zijn bij u weer opgestaan
- Dhr. Claessen: ik dacht ook aan bosbranden. De bossen zijn helemaal dood en toch, enkele jaren later, springt het groen weer uit. Ik zie dat ook bij droogte. Zolang de mens er af blijft is het altijd toegewezen aan de natuur zelf om te herstellen. Zodra de mens ingrijpt is de natuur naar de malle molen.

- Dhr. Schreuts: Ik zou graag opmerkingen: alle natuur in de omgeving is door de mens beïnvloed.
- Dhr. Claessen: Klopt, maar het is naar mijn mening niet fraai. Het zijn slechte bossen.
- Dhr. Kruij: ik heb een aantal jaar geleden deze vraag gesteld aan de waterschappen. Zij gaven aan dat we er als gemeente niets aan moesten doen. Daarom is het voor mij onwenselijk, maar niet onacceptabel.

Rol gemeente

Door langdurige droogte zakt het waterpeil en komen vennen, sloten en vijvers droog te staan. Welke rol(len) heeft de gemeente?

- Dhr. Donders: Ik kies graag bij alle kwesties voor samenwerken. Iedere burger heeft verantwoordelijkheid om ten minste mee te denken. Burgers en overheden, maar nooit zonder burgers.
- Dhr. Bijnen: Ik heb gekozen voor reguleren, realiseren en samenwerken. Realiseren omdat je daar terugvalt op werk met werk maken. Het kost te veel geld om alles direct op te lossen, maar als je toch bezig bent kan je er rekening mee houden. Dit geldt ook voor vennen en sloten. En ik ondersteun dhr. Donders. We moeten gebruik maken van de kennis die er is in de samenleving. En bijvoorbeeld samenwerken met IVN.
- Mevr. Van der Heijden: Ik heb gekozen voor samenwerken. De langdurige droogte is een probleem dat in een groter gebied speelt. Dat kan je alleen maar oppakken als je het gezamenlijk oppakt met waterschappen en omliggende gemeenten. Het grondwater houdt zich niet aan de gemeentegrenzen.

1.4 Gesprek raad

Participatie

- Dhr. Donders: Wijst er op dat participatie belangrijk is gedurende het gehele proces. En dat het belangrijk is om niet naar de behoefte te vragen, maar te vragen hoe inwoners er over denken.

Verkiezingen en vaststellen

- Dhr. Claessen vraagt of het verstandig is om dit in het eerste kwartaal van 2022 vast te stellen. Waarom zouden we het niet verplaatsen naar het 2^e of 3^e kwartaal?

- Dhr. Pieters: Bij de begroting voor 2023 moeten de middelen beschikbaar zijn. Daarvoor is het belangrijk dat het KDP geladen kan worden met maatregelen. Het is belangrijk dat dit wordt meegenomen in de bespreking en dat komend jaar besloten wordt over de maatregelen en middelen. Die voortgang moet er echt zijn.
- Dhr. Claessen: Het is goed te horen dat er over die zaken nagedacht wordt.

Een keer in 25 jaar

- Dhr. Liebregts: Ik wilde nog graag even mijn benadering op een keer in de 25 jaar duiden. Mijn benadering is meer: de frequentie neemt toe. Vanuit die benadering heb ik ernaar gekeken. Als we ons realiseren dat de frequentie toeneemt, dan is het makkelijk om te zeggen dat we het accepteren. Dat is erg onzeker. Dan kies ik liever voor maatregelen uit zekerheid. Daarom vind ik een keer in de 25 jaar onacceptabel. Het gaat om het besef waar we inzitten en waar we naar toe gaan als we niets doen.

Verwachtingen van de overheid

- Voorzitter: Wat kunnen we verwachten van de overheid? In welke mate kunnen en moeten we omgaan met risico's. Je ziet het nu ook in de coronacrisis, er wordt van overheden verwacht dat het opgelost wordt.
- Dhr. Lammers: helaas wijst iedereen bij problemen naar de ander, in dit geval de overheid. Je hebt een primaire eigen verantwoordelijkheid om dingen aan te pakken. Ik vind dat dat het uitgangspunt van het beleid moet zijn. Wat kan je zelf doen om problemen te ondervangen. Als het overstijgend is dan kan je een beroep doen op een gemeentelijke overheid. Maar eerst kijken wat je zelf kan doen.
- Mevr. Beuger: Tijd geleden de inhoud van het riool in huis gehad. Toen moesten we het ook zelf oplossen. Je zal altijd een kosten-baten-analyse moeten maken als gemeente. Onze begroting is eindig. Belangrijk om goede discussies over te voeren. Tot een keer in de vier jaar heb je echt wel verantwoordelijkheid als gemeente. Maar de burger draagt in eerste instantie verantwoordelijkheid. Pas daarna kan je naar de overheid kijken.
- Wethouder Pieters: Inwoners die vaak wateroverlast hebben gehad nemen daadwerkelijk hun verantwoordelijkheid en hebben alle maatregelen genomen. Belangrijk om deze nuancering te maken. Deze mensen nemen hun verantwoordelijkheid en hebben een groot incasservermogen. Er zijn denk ik echt plekken waar we aan de slag moeten. En in de toekomst zullen we op meer plekken aan de slag moeten.
- Mevr. Beuger: Dat onderschrijf ik volledig, zeker op plekken waar het vaker voorkomt. Maar als het minder voorkomt dan is het een ander verhaal.

Communicatie

- Dhr. Liebregts: Natuurlijk is er eigen verantwoordelijkheid. Maar we hebben het zojuist ook gehad over ondersteunen. Je moet als gemeente bewustwording creëren bij bewoners dat er een probleem kan ontstaan in de toekomst. Inwoners moeten eigen maatregelen nemen, maar het begint met besef. Als gemeente nemen we het niet over, maar het is en en en. Wij als gemeente hebben de plicht om onze inwoners te helpen en te ondersteunen in het besef wat er aan de hand is. En als dat zo is zal je zien dat inwoners echt wel de maatregelen nemen. Daar zie ik nu nog te weinig van.

- Dhr. Schreutz: Even een vraag richting mijn buurman: Ziet u te weinig dat de gemeente inwoners informeert.
- Dhr. Wat ik bedoel is een campagne op bewustwording en wat je kan doen als het zich voordoet. Daar moet je als gemeente veel meer energie in steken. Het wordt gedaan, maar kan een tandje scherper.
- Dhr. Claessen: Het kan natuurlijk altijd een tandje scherper. Maar het is ook aan de burgers zelf om het dan eindelijk een keer op te pakken. Er is de laatste jaren al veel gedaan. In diverse media hoor je dat. Ergens houdt het op. Als inwoners het niet willen is het niet aan de gemeente om de stenen uit de tuin te halen.
- Dhr. Liebrechts: Dat zeg ik ook niet. We zien de traditionele vormen van communicatie. Bijvoorbeeld een artikel in de schakel, maar misschien leest maar 2% dat. Je moet naar andere vormen van communicatie. Een artikel in de krant is prachtig, maar er is meer. Hoe krijg je draagvlak voor elkaar op een andere manier. Als je bewustwording goed is weet ik zeker dat burgers meer maatregelen gaan nemen.
- Dhr. Schreutz: Het zou wel fijn zijn als dhr. Liebrechts een aantal voorbeelden kan noemen.
- Dhr. Liebrechts: ik constateer iets en ben geen communicatiedeskundige. Maar dat gesprek moet je aangaan. Wij zijn nog gevangen in de oude manieren. Ik geef de richting aan om op een modernere manier te communiceren, maar een deskundige manier moet het uitwerken. Vooral ook de jongeren.
- Dhr. Lammers: bedoelt u dat je ook kan sturen vanuit de gemeente. Bijvoorbeeld mensen aanspreken op gevolgen. WOZ aanpassen. Kan ook betekenen dat er voor het kappen van bomen geen vergunningen worden verleend. Ik vind ook dat mensen moeten weten dat je elkaar daarop mag aanspreken.

Afsluiting

- Voorzitter: Dit is nog maar het begin van het gesprek. De oplossing is niet het wijzen naar elkaar, maar wordt meer om een samenwerking gevraagd.
- Wethouder: Ik onderschrijf het pleidooi om samen te werken met inwoners en bedrijven. En dat betekent dat de communicatie heel belangrijk is. Maar dat moeten geen loze woorden zijn. We hebben voor duurzaamheid een goed communicatieplan. We zijn heel gericht bezig. Ik heb ook uw oproep gehoord en pak samen met dhr. Donders moderne vormen van communicatie op. Eigenlijk heb je het over gedragsverandering en dat is erg lastig. Maar ik heb er vertrouwen in. Mensen zijn bezig, zijn zich bewust van de problematiek en lopen niet direct naar de overheid.